

Kristusbrevet

En prædiken til Allehelgens dag ¹

Af Anders Piltz ²

"Jeg hørte tallet på de besejlede".³

Vi fejrer Allehelgen. Højtiden stammer fra 800-tallet. Man ville ikke, at én eneste af Guds udvalgte, som nu findes i hans herlighed, skulle være forbigået i liturgien. Det er jo kun en lille brøkdelt af helgenerne, som er blevet kanoniserede.

Det begyndte med martyrerne. Man fejrede årsdagen for deres ærefulde død ved at holde messe på det sted, hvor de havde udgydt deres blod. Det var martyrerne, der tydeligst havde vist, hvad eukaristien er tegnet på: at ens eget liv afbrydes og hengives for Guds skyld, ligesom Jesus selv havde ofret sit liv og stadig gør det under brøds og vins skikkelse. Jesu apostle var de første martyrer, og Jesu ven og forløber Johannes Døberen ligeledes.

Derefter kom man til at tænke på, at andre skikkelser fra evangelierne med lige så stor ret kunne mindes på visse dage i året, frem for alt Guds moder Maria. Man fejrede de forskellige etaper i hendes liv i forbindelse med årsdagene for indvielse af kirker, som bar hendes navn.

Og derefter voksede der i tilslutning hertil en hel flora op af hellige mænd og kvinder, der med deres liv og død havde været vidnesbyrd om visse sider af evangeliet: "Ikke kun martyrernes roser, men også jomfruernes liljer og ægtepars grønne vedbend på murene", som Augustin sagde, martyrer, profeter, hellige præster, jomfruer, eremitter, men også mennesker, der havde levet i familier og dér havde vist særlige nådegaver.

Vi skal opfatte ærbødigheden for de hellige, helgendyrkelsen, ikke som noget, der drager opmærksomheden fra Gud og Kristus, men tværtimod som eksempler på, hvordan Guds liv og evangeliernes indhold har taget skikkelse i konkrete menneskers liv til forskellige tider og i forskellige miljøer.

¹ Fra prædikensamlingen *Som regnet och snön*, 1995. Red.

² Oversat af Jacob Thomsen. Red.

³ Åb 7, 4

Kirken fejrer mindet om dem, som ved Guds strålende og rige nåde har "fuldført løbet" og har nået den evige herlighed, hvor de nu lovpriser Gud og beder for os. Kirken viser os de helliges liv som synlige eksempler på påskens mysterium. Kristus selv vandrede sin vej gennem verden; led, døde, blev begravet og opstod. Han fuldender dette sit mysterium, ikke bare i sin egen person, men også i sine brødre og søstre.

Helgener er alle slags mennesker med forskellig grad af dannelse, med forskellig mentalitet og med forskellig baggrund. Den herlighed, der udstråler fra Kristi ansigt, er så rig, at den ikke kan afspejles i én type mennesker. Vi misforstår herlighedens realitet, hvis vi tror, at helgener er blodløse voksdukker, som aldrig bliver aggressive, og som går gennem verden med et ønske om, at dette liv kan overstås så snart som muligt. De er mennesker af kød og blod, også behæftede med svagheder og synder, men de har tvættet deres klæder og gjort dem hvide i lammets blod. De har fået lov til at blive bærere af et budskab til andre. De er blevet gennemtrængt af Helligånden. Deres liv er blevet et skrift, man kan læse i. De har været et ord fra Gud, udtrykt på menneskeligt sprog og tilgængeligt i tusinder af oversættelser, alt efter læserens eget sprog og opfattelsesevne.

Herom siger den hellige Peter: "Som gode forvaltere af Guds mangfoldige nåde [ordret: Guds brogede, vekslende og farverige nåde] skal enhver af jer tjene de andre med den nådegave, han har fået. Den, der taler, skal tale med ord fra Gud".⁴

Man kunne sige: deres måde at leve på var levende ord fra Gud. Man kunne læse i deres liv som i et evangelium, en bog i kød og blod, hvor teksten ikke var døde bogstaver, men en levende tiltale fra Helligånden.

Der findes mange sådanne levende ord fra Gud. Der findes en skare af helgener, som ingen kan tælle. Helgen bliver man ikke først, når man er kommet i himlen. Det begynder hernede.

Nu findes der visse ord om Gud og fra Gud, som har betydning for alle, nemlig de ord, som Kirken har kanoniseret, og som tilsammen udgør Bibelen. Således findes der også nogle mennesker, Kirken peger på som tydelige og nyttige ord for alle, nemlig de mennesker, Kirken har kanoniseret, og som vi kalder "den hellige" eller "den salige".

Det betyder, at ikke blot de kanoniserede helgener er hellige. Det er derfor, vi i dag fejrer Allehelgens højtid. De personer, der er erklæret hellige eller salige, er ligesom en kanoniseret tekst, hvis liv vi skal læse i. Men der findes mange andre liv at "læse i", de "ikke-kanoniserede" tekster kunne man sige, som også er inspirerede, gennemtrængt af Guds Ånd.

Og dette har adresse til os. Vi, jeg og du, skal være en tekst, andre kan læse. Et brev til de andre. Paulus siger et sted: "I er selv det brev, der står skrevet i vore hjerter, og som kendes og læses af alle mennesker. Det er jo klart, at I er et Kristus-brev, der er blevet til ved vores tjeneste, ikke skrevet med blæk, men med den levende Guds Ånd, ikke på tavler af sten, men i jeres hjerter, på tavler af kød og blod".⁵

Vi er breve, hvad enten vi vil eller ikke. Kristus vil gennem os tale ord om Gud. Vi er oversættere af evangeliet. Vi skal gennem vort liv gengive det, så at det bliver tydeligt og forståeligt og ikke en lukket bog.

For dette anliggende beder vi om alle helgeners forbøn.

⁴ 1 Pet 4,20

⁵ 2 Kor 3,2-3